

Lääne-Eesti piirkondliku komisjoni protokoll

26.10.2016

Rapla

Osalejad: Väino Tõemets (Rahandusministeerium), Tõnis Blank (Rapla maavanem), Kaido Kaasik (Saare maavanem), Kalev Kaljuste (Pärnu maavanem), Kersten Kattai (Tallinna Ülikool), Rivo Noorkõiv (OÜ Geomedia), Riho Rahuoja (Hiiu maavanem), Sulev Valner (Rahandusministeerium), Ave Viks (Rahandusministeerium).

Puudus: Neeme Suur (Lääne maavanem)

Kutsutud: Kaia Sarnet (Rahandusministeerium)

Protokollis: Kaie Kungas (Rahandusministeerium)

Päevakord:

1. Ülevaade maakondade ühinemisläbirääkimiste probleemkohtadest ja võimalikud soovitused nendele piirkondadele, sh:
 - 1.1. Komisjoni arvamus Põide vallale piirkondliku komisjoni ettepanekust valla ühendamiseks VV algatatud etapis teiste Saaremaa omavalitsustega.
 - 1.2. Komisjoni arvamus Hiiumaa omavalitsustele piirkondliku komisjoni ettepanekust kõigi Hiiumaa omavalitsuste ühendamiseks VV algatatud etapis.
 - 1.3. Komisjoni arvamus Pärnu maakonna omavalitsuste läbirääkimiste hetkeseisust ja ettepanekud läbirääkimiste lõpule viimiseks.
 - 1.4. Komisjoni arvamus Juuru vallale piirkondliku komisjoni ettepanekust VV algatatud etapis ühendamiseks.
2. Vastused omavalitsuste pöördumistele.

Väino Tõemets tervitas koosolekul osalejaid ja tutvustas päevakorda ja pöördumisi.

1. Ülevaade maakondade ühinemisläbirääkimiste probleemkohtadest ja võimalikud soovitused nendele piirkondadele

Hiiumaa

1.1. Komisjoni arvamus Hiiumaa omavalitsustele piirkondliku komisjoni ettepanekust kõigi Hiiumaa omavalitsuste ühendamiseks VV algatatud etapis.

Riho Rahuoja tõi välja, et paralleelselt toimuvad Käina, Emmaste ja Pühalepa valla ning Käina ja Hiiu valla läbirääkimised. Pühalepa vald keeldus Käina ettepanekust kaasata läbirääkimistesse ka Hiiu vald. Emmaste vallavolikogu pole veel vastanud. Läbiräägitavad ühinemislepingud on sisult sarnased.

Piirkondlik komisjon otsustas soovitada Emmaste ja Pühalepa vallavolikogudele alustada ühiseid läbirääkimisi Käina ja Hiiu vallavolikogudega ühe omavalitsuse moodustamiseks Hiiumaal. Juhul kui Emmaste ja Pühalepa vald ei ühine omaalgatuslikus etapis Hiiu ja Käina vallaga esitab Lääne-Eesti piirkondlik komisjon Vabariigi Valitsusele ettepaneku Emmaste ja Pühalepa valla ühendamiseks Käina ja Hiiu valla ühinemisel tekkinud omavalitsusega.

Saaremaa

1.2. Komisjoni arvamus Põide vallale piirkondliku komisjoni ettepanekust valla ühendamiseks VV algatatud etapis teiste Saaremaa omavalitsustega.

Kaido Kaasik tõi välja, et Saaremaa läbirääkimiste leping on valmis ning elanike arvamus selgitatakse välja novembris. Põide vald ei ole läbirääkimistega nõustunud ning esitas uue ettepaneku Orissaare, Laimjala ja Leisi vallale. Laimjala vald on ettepanekust keeldunud, teised ei ole veel vastanud. Muhu vald valmistab ette erandi taotlust.

Piirkondlik komisjon otsustas soovitada Põide vallavolikogul ühineda esimesel võimalusel teiste Saaremaa¹ omavalitsuste ühinemisläbirääkimistega ühe omavalitsuse moodustamiseks saarel. Juhul kui Põide vald ei ühine omaalgatuslikus etapis teiste Saaremaa omavalitsustega esitab Lääne-Eesti piirkondlik komisjon Vabariigi Valitsusele ettepaneku valla ühendamiseks Saaremaa omavalitsuste ühinemisel tekkinud omavalitsusega.

Läänemaa

Rivo Noorkõiv tõi välja, et Lääne-Nigula, Martna, Noarootsi, Nõva ja Kullamaa piirkonna ühinemisleping on valmis. Kullamaa ei ole veel otsustanud, millises piirkonnas ühinetakse.

Kersten Kattai lisas, et Haapsalu linn ja Ridala vald jätkavad läbirääkimisi, endiselt on üleval ühinenud omavalitsuse liigi (vald/linn) küsimus. Muus osas muutuseid ei ole.

Pärnumaa

1.3. Komisjoni arvamus Pärnu maakonna omavalitsuste läbirääkimiste hetkeseisust ja ettepanekud läbirääkimiste lõpule viimiseks.

Kalev Kaljuste tõi välja, et Saarde, Surju, Tahkuranna ja Häädemeeste valla läbirääkimistes on üleval keskuse paiknemise küsimus. Kihnu vald plaanib taotleda väikesaare erandit ja koostavad taotlust. Sauga vald lõpetas läbirääkimised Pärnu linna ettepaneku alusel ning esitas uue ettepaneku. Sauga valla ettepanekuga nõustusid Sindi linn ja Tori vald ning kolmekesi peetakse ka läbirääkimisi. Lepingu projekt on valmimas. Tori vald lõpetas samuti läbirääkimised Pärnu linna algatusel ning Sindi linn varasemalt läbirääkimistes ei osalenud. Are vald soovib jätkata läbirääkimistega Pärnu linna algatusel, kuid ühise piiri puudumisel ei ole ühinemine võimalik. Paikuse, Audru ja Tõstamaa vald jätkavad läbirääkimisi Pärnu linna algatusel.

Kersten Kattai lisas, et Are valla ühinemine Pärnu, Paikuse, Audru ja Tõstamaa piirkonnaga oleneb sellest, kas Sauga valla algatatud ühinemisläbirääkimised jõuavad lõpuni. Pärnu, Paikuse, Audru ja Tõstamaa vald planeerivad elanike küsitlust 2-6.november, otsused tehakse novembri lõpu poole.

Piirkondlik komisjon soovitusi ei esita. Vastuseks Are valla pöördumisele tuua välja alternatiivsed valikud: (1) Esitada koos Audru, Paikuse, Tõstamaa valla ja Pärnu linnaga haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlus vaatamata ühise piiri puudumisele. Juhul kui Sauga ja Tori vald ning Sindi linn ei esita haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlust 2017. aasta 1. jaanuariks on Vabariigi Valitsusel õigus haldusreformi seaduse alusel algatada Sauga valla ühendamine piirkonnaga (ühendada miinimumsuuruse kriteeriumile mittevastav omavalitsus ühise piirita ühinemist taotlenud omavalitsusüksustega, kui see omavalitsus paikneb nimetatud omavalitsusüksuste vahel) tagades nii ka Are vallale ühise piiri moodustunud omavalitsusega. (2) Alustada läbirääkimisi, kas Sauga ja Tori valla ning Sindi linna ühinemispirkonnaga või Vändra, Tootsi ja Halinga valla ning Vändra alevi ühinemispirkonnaga.

Raplamaa

1.4. Komisjoni arvamus Juuru vallale piirkondliku komisjoni ettepanekust VV algatatud etapis ühendamiseks.

¹ Saaremaa kui saar mitte maakond

Tõnis Blank tõi välja, et Juuru vald endiselt ei pea läbirääkimisi. Rapla, Kaiu ja Raikküla piirkonna ühinemislepingu projekt on valmis. Järvakandi volikogu teeb täna lõpliku otsuse Rapla ja Kehtna valla suuna vahel. Märjamaa, Vigala ja Kullamaa valla ühinemislepingu mustand on valmis ja vaadatakse läbi parandusettepanekuid.

Piirkondlik komisjon otsustas edastada Juuru Vallavolikogule Lääne-Eesti piirkondliku komisjoni hinnangu, mille kohaselt, kui Juuru vald ei taotle haldusterritoriaalse korralduse muutmist omaalgatuslikus etapis, esitab Lääne-Eesti piirkondlik komisjon Vabariigi Valitsusele ettepaneku Juuru valla ühendamiseks Rapla, Raikküla ja Kaiu valla ühinemisel tekkiva omavalitsusega.

Vastuseks Järvakandi valla pöördumisele tuua välja alternatiivsed valikud: (1) Viia lõpuni ühinemisläbirääkimised Kehtna vallaga ja esitada haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotlus hiljemalt 2017. aasta 1. jaanuariks. (2) Jätkata läbirääkimisi Rapla, Kaiu ja Raikküla vallaga esitades 1. jaanuariks 2017 ühise haldusterritoriaalse korralduse muutmise taotluse vaatamata ühise piiri puudumisele. Kuna Kehtna vald eraldiseisva omavalitsusena ei täida haldusreformi seaduses sätestatud omavalitsusüksuse miinimumsuuruse kriteeriumi ning jääb taotluse esitanud omavalitsuste vahele, algatab Vabariigi Valitsus sellisel juhul Kehtna valla ühendamise piirkonnaga.

2. Piirkondliku komisjoni poolsed seisukohad

Komisjon otsustas anda järgmised piirkondliku komisjoni poolsed arvamused:

- 2.1. soovitada Emmaste ja Pühalepa vallavolikogudele alustada ühiseid läbirääkimisi Käina ja Hiiu vallavolikogudega ühe omavalitsuse moodustamiseks Hiiumaal. Juhul kui Emmaste ja Pühalepa vald ei ühine omaalgatuslikus etapis Hiiu ja Käina vallaga esitab Lääne-Eesti piirkondlik komisjon Vabariigi Valitsusele ettepaneku Emmaste valla ja Pühalepa valla ühendamiseks Käina ja Hiiu valla ühinemisel tekkinud omavalitsusega.
- 2.2. soovitada Pöide vallavolikogul ühineda esimesel võimalusel teiste Saaremaa² omavalitsuste ühinemisläbirääkimistega ühe omavalitsuse moodustamiseks saarel. Juhul kui Pöide vald ei ühine omaalgatuslikus etapis teiste Saaremaa omavalitsustega esitab Lääne-Eesti piirkondlik komisjon Vabariigi Valitsusele ettepaneku valla ühendamiseks Saaremaa omavalitsuste ühinemisel tekkinud omavalitsusega.
- 2.3. vastata Are valla pöördumisele tuues välja alternatiivsed valikud.
- 2.4. edastada Juuru Vallavolikogule Lääne-Eesti piirkondliku komisjoni hinnangu, mille kohaselt, kui Juuru vald ei taotle haldusterritoriaalse korralduse muutmist omaalgatuslikus etapis, esitab Lääne-Eesti piirkondlik komisjon Vabariigi Valitsusele ettepaneku Juuru valla ühendamiseks Rapla, Raikküla ja Kaiu valla ühinemisel tekkiva omavalitsusega.
- 2.5. vastata Järvakandi valla pöördumisele tuues välja alternatiivsed valikud.

Lepiti kokku, et järgmine komisjoni koosolek toimub 25. novembril kell 10.30 Haapsalus.

(allkirjastatud digitaalselt)

Väino Tõemets
Komisjoni esimees

² Saaremaa kui saar mitte maakond